sõjast. 1812.—14. a. Napoleoni sõdade ajal võttis ta juhtivalt sõjategevusest osa Kuramaal ja Ida-Preisis ning lahkus 1814 lõplikult sõjaväeteenistusest. L. toimis 1818—22 Liivimaa maamarssalina; surn. 16. IV 1824 vkj. Lätimaal Mažsalace khk-s Sēlu (Sehlen'i) mõisas. — Maamarssali kohal tekkis tal pinguldunud vahekord kindralkuberner markii Ph. Paulucci'ga (vt.), kes astus keskvalitsuse ja otse keisri juures Liivimaa erikorda ignoreerivaid samme, nõutades näiteks rüütelkonna arvamust küsimata keisrilt loa asutada postijaamu ja esitades 1819. a. lõpul ministrite-komiteele Liivimaa kohtukorralduse reformi projekti. Liivimaa rüütelkonna ja Paulucci vahel süvenev vastuolu kandus kindralkuberneril L-ga isikliku konflikti pinnale. Kui 1821. a. maapäeval Paulucci avaldas laitust L-le ta senise ametipidamise pärast, vastas L. kutsega kahevõitlusele, mis aga ei teostunud.

Geneal. Handb., Livland, 2 [1929?], lk. 107; N. Wolff, Livland's Landräte und Landmarschälle (1932), lk. 68—69; R. Staël v. Holstein, Die Gefährdung der Landesrechte durch den Marquis Paulucci (BM., 51. kd., 1901); A. v. Tobien, Die livländische Ritterschaft I (1925); *idem*, Die Agrargesetzgebung Livlands im 19. Jahrhundert I (1899). *L. K.*

***LÖWIS OF MENAR, Karl v.,** ajaloolane ja kartograaf, suri 7. V 1930 ukj. Riias. — Ta suuremaist kirjutisist on nimetada veel „Verzeichnis zu der Karte der heidnischen Burgberge oder Wallburgen in Alt-Livland" ja „Estlands Burgen" (Arbeiten des Zweiten Baltischen Historikertages zu Reval 1912, Tall., 1932).

„Rigasche Rundschau" 1930, nr. 104; SB Riga: Vorträge zur Hundertjahrfeier am 6.—9. Dez. 1934 (1936). *J. O.*

LÖWIS OF MENAR, Oskar Engelhardt v., ornitoloog, sünd. 5. IV 1838 vkj. Lätimaal Volmari maakonnas Pantene (Panten'i) mõisas, õppis Tartu ülikoolis füüsikat ja ökonoomiat 1858—61, oli siis 1862—68 sillakohtu adjunkt Valgas ja 1869—98 tegelik põllumees Võnnu maakonnas Bānuži (Kudling'i) mõisas; ta oli ühtlasi 1868—81 kõigi Liivimaa rüütelkonna mõisade ülemvalitseja; surn. 6. VIII 1899 vkj. Võnnus. — L. andus vabal ajal kodumaa looduse uurimisele ja õhutas eriti looduskaitset. Ta avaldas palju loodusteaduslikke artikleid ajakirjanduses ja eriraamatud „Unsere Baltischen Singvögel" (Tall., 1895), „Diebe und Räuber in der Baltischen Vogelwelt" (Riia, 1898).

Alb. Livonorum; „Ornithologische Monatsschrift", 24. kd. (1899), lk. 365—367; Geneal. Handb., Livland, 2 [1929?], lk. 116. *M. H.*

LÜDIG, Agathon, vt. **LÜÜDIK.**

LÜDIG, Margarethe, vt. **SÄLLIK-LÜÜDIK.**

***LÜDIG, Mihkel,** helikunstnik, on elanud 1925—29 Lõuna-Ameerikas, seejärel Tallinnas, kus oli 1929—32 ka Kaarli kiriku organistiks, ja viimaseil a-il pensionärina Vana-Vändra alevis. — L. on loonud ja avaldanud rea koorilaule, milledest on suuremaid „Mälestused" koos orkestriga, ning helitööd „Avamäng — fantaasia" (Tall., 1933), „Scherzo puhkpillidele" (*ibid.*, 1935) ja sümfooniline pilt „Jaaniöö" (*ibid.*, 1936).

Pvl. 1929, nr. 134 (J. Aavik); A. Kasemets, Eesti muusika arenemislugu (1937) jm. saadud andmed. *J. A.*

***LÜDIG-SINKEL, Mathilde,** lauljanna, eelmise naine, oli Tallinna konservatooriumi lauluõpetajaks 1919—26.

A. Kasemets, Eesti muusika arenemislugu (1937).

LÜTKENS, Alexander, balti-saksa metsandustegelane, sünd. 24. VIII 1842 (1841?) vkj. Tveri kub-s põllumehe pojana, õppis Tartu gümnaasiumis ja Tharand'i metsaakadeemias Saksis, toimis Tartumaal jm. metsaülemana; surn. 22. IV 1898 vkj. Tartumaal Suure-Konguta mõisas (maetud Tartus). — L. oli metsamajanduse korraldamise alal esimesi pioneere, pakkudes teoreetilist kui ka praktilist abi metsaomanikele. L-i valitsemise alla kuulus metsi peale Liivimaa ms. ka Pihkva ja Vitebski kubermangus. Ta võttis elavalt osa metsanduslikkude küsimuste arutlusist Liivimaa Üldkasulikus ja Ökonoomilises Sotsieteedis ja Balti Metsaseltsis. L. on avaldanud eriraamatu „Juhatus metsavahtidelle" (Tartu, 1884), mis on esimene metsanduse õpperaamat eesti keeles.

Nordlivländische Ztg. 1898, nr. 92, 93; Beilage zur Nordlivl. Ztg. 1898, nr.

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 191